



Sprawozdanie podsumowujące pracę Grupy Wymiany Doświadczeń na spotkaniu w Dywitach w dniu 22.06.2012

Sektory usług – zarządzanie oświatą w gminach wiejskich

Moderator Wojciech Marchlewski

Cykl 2011- 2012

➤ Uczestnicy przedstawiciele gmin:

- a) Dywity
- b) Długosiodło
- c) Prabuty
- d) Grudusk

Spotkanie w Dywitach było czwartym z cyklu spotkań Grupy Wymiany Doświadczeń. Spotkanie po raz pierwszy zorganizowano w Dywitach. Podobnie jak w poprzednich spotkaniach uczestniczyli w nich przedstawiciele władz samorządowych oraz zarządzający oświatą na terenie gminy. Na spotkanie zostali zaproszeni także kierujący placówkami oświatowymi z terenu gminy – szkoły podstawowe, gimnazjum i przedszkole, zespoły przedszkolne.

Spotkanie otworzył zastępca wójta gminy Dywity, Daniel Zadworny. Zapoznał on uczestników spotkania z historią gminy, podejmowanymi działaniami z zakresu realizacji działań oświatowych na terenie gminy. Gmina Dywity położona jest w metropolii olsztyńskiej. Położenie to wpływa na świadczenie zadań oświatowych. W gminie są 3 przedszkola, 5 szkół podstawowych samorządowych, 2 gimnazja i jedna szkoła podstawowa niepubliczna. Sytuacja w gminie Dywity jest odmienna od wielu gmin wiejskich w Polsce. Władze samorządowe wydają na zadania oświatowe o wiele więcej niż przeciętne gminy wiejskie w Polsce. Związane jest to z faktem, że posiadają one zasoby finansowane umożliwiające utrzymanie rozproszonej sieci szkolnej z mało licznymi klasami. W trakcie dyskusji wójt wskazał na planowane rozwiązania związane ze zmianą w serwowaniu posiłków w szkołach.

W dalszej dyskusji wójt wskazał również, że istnieją już przykłady powierzenie zarządzania szkołami przez podmioty prawa handlowego (spółka gminna). Uczestnicy spotkania dyskutowali nad tym na ile takie rozwiązanie jest zgodne z obowiązującym prawem. Część uważała, że koszty takiego przekształcenia mogą być zbyt wysokie dla gminy wiejskiej. Przekształcenie takie wiąże się bowiem z wypłaceniem odpraw wszystkim pracownikom.

Po zakończeniu części związanej z prezentacją gminy moderator mówił kwestie związane z prowadzonymi w gminach badaniami dotyczącymi opinii mieszkańców na temat zadowolenia z usług oświatowych oraz bezpieczeństwa w szkołach. W wszystkich gminach przeprowadzono badania oraz dokonano wstępnych analizy wyników badań. Moderator grupy zapoznał jej uczestników z możliwymi do zastosowania interwencjami które mogą przyczynić się do ograniczania zachowań wśród uczniów uznawanych za niepożądane i wpływające ujemnie na proces edukacyjny. Plan usprawnień obejmuje działania na poziomie indywidualnymi i grupowym. Istotną kwestią we wprowadzaniu tychże usprawnień jest włączenie ich w zakres prac nad strategią edukacyjną gminy.

W ramach podejmowanych działań związanych z wprowadzaniem zmian w celu eliminacji zachowań agresywnych w szkołach zaproponowano przegląd statusu szkół w zakresie kodeksów uczniów. W trakcie przeglądu kodeksów należy zwrócić uwagę w jakim zakresie uwzględniono zasady na jakich miały być wdrażane.

Na poziomie grupy klasy zaproponowano następujące działania:

- tworzenie kultury wymiany informacji pomiędzy uczniami - nauczycielami -rodzicami
- wzmocnienie rad klasowych w działaniach na rzecz upowszechnienia znajomości kodeksu ucznia, postępowaniu w sytuacji i rozwiązywania sytuacji konfliktowych,
- powołanie grupy reagowania składającej się z nauczycieli, uczniów, psychologa szkolnego okazująca pomoc ofiarom napaści;
- powołanie lub wzmocnienie instytucji sądów koleżeńskich uczniów które rozstrzygać będą „sprawy” związane z naruszaniem lub łamaniem kodeksu ucznia;
- zmiany w organizacji przestrzeni klasowych uniemożliwiających dokonanie aktu przemocy;
- tworzenie projektów mediacyjnych pozwalających uczniom wychodzenia z sytuacji konfliktowych



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚĆ

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



- rozwijanie wrażliwości i kształtowanie postaw wobec agresji – dramy, dyskusje wokół filmów.
- wzmacnianie więzi wspólnoty (wycieczki zajęcia sportowe połączone z programem budowania zespołu)

Na poziomie indywidualnym:

- zapewnienie pomocy psychologicznej indywidualnym osobom w szkole (psycholog szkolny) i poza szkołą,
- grupy wsparcia dla osób będących ofiarami aktów przemocy;
- telefoniczne linie pomocy zorganizowana na wzór niebieskiej linii itp.
- uruchomienie w szkole mediatora

W kolejnej części moderator omówił zagadnienia związane z przygotowaniem strategii edukacyjnych w gminach członkach GWD. Z dokonanego przeglądu dokumentów strategicznych okazało się że żadna z gmin nie posiada strategii edukacyjnej. Stwierdzono również, że dokumenty opracowane w innych gminach wiejskich nie spełniają wymogów dokumentu strategicznego odnoszącego się do realizowania zadań z zakresu edukacji. Główne problemy związane były z błędną diagnozą problemów ze zbyt ogólnymi celami strategicznymi; brakiem powiązania celów strategicznych z zasobami – finansowymi, ludzkimi; brak perspektywy finansowej wprowadzanych zmian a szczególnie z nieuwzględnieniem kalkulacji kosztów przyszłych wydatków związanych z utrzymaniem obiektów.

Uczestnicy spotkania wymienili następnie swoje uwagi co do zaprezentowanych przez moderatora propozycji celów strategicznych strategii oświatowej. W wyniku dyskusji zaproponowano trzy cele strategiczne których podstawowym elementem jest jakość edukacji.

- Podniesienie jakości edukacji przy efektywnym wykorzystaniu środków finansowych.
- Osiągnięcie wysokiej jakości, efektywnych finansowo, usług edukacyjnych, dostępnych wszystkim mieszkańcom na poziomie przedszkola, szkoły podstawowej gimnazjum.
- Osiągnięcie wysokiej jakości, efektywnych finansowo, przyjaznych dla uczniów, usług edukacyjnych, dostępnych wszystkim mieszkańcom, od przedszkola po gimnazjum.

Cele te były różniły się między sobą zakresem podejmowanych wyzwań rozwojowych w edukacji.

W kolejnym etapie spotkania omówiono wskaźniki jakie należy przyjąć aby oceniać efekty strategii. Dla oceny jakości przyjęto wskaźniki wyników testu kompetencyjne po trzeciej i po szóstej klasie; egzaminu gimnazjalnego; oraz Edukacyjnej Wartości Dodanej. Dla oceny realizacji celu jakim jest przyjazna szkoła przyjęto wynik dynamiczny ankiety prowadzonej w szkołach - % wyrażających pozytywne opinie o placówkach edukacyjnych (rodzice, uczniowie). Dla celu dostępność przyjęto wskaźnik objęcia edukacją przedszkolną dzieci w wieku 3 do 5 lat od ogólnej liczby dzieci w tym wieku w gminie. Dla celu efektywności finansowej przyjęto wskaźnik % wydatków na edukację szkolną do wielkości naliczonej subwencji oświatowej.

Następnie uczestnicy spotkania omówili tzw. obszary interwencji w których należy podjąć działania, aby osiągnąć stawiane sobie cele. W przypadku sieci szkolnej działania te powinny dotyczyć zmian organizacyjnych w funkcjonowaniu placówek oświatowych – przekształcenia szkół podstawowych w zespoły szkół o jednorodnym charakterze; zmiany obwodów szkolnych. W przypadku infrastruktury zmiany te powinny dotyczyć przystosowanie szkół do zmieniających się warunków; stworzenie warunków do bezpiecznej edukacji; zmniejszenie kosztów eksploatacji. Jednym z najistotniejszych z punktu jakości edukacji są kadry. Działania związane z kadrami powinny dotyczyć; kierujących placówkami – szkolenia w dziedzinie zarządzania; nauczycieli – zmiany w systemie edukacyjnym, zmiany w procesie dydaktycznym, zmiany w systemie motywacyjnym pracy. Kolejny obszar interwencji to zamiany w procesie dydaktycznym polegające na wprowadzanie w większym zakresie programów dla grup między wiekowych nauczanych metodą projektową.

Ostatnim jak się wydaje najistotniejszym z punktu widzenia podniesienia jakości nauczania są rodzice i uczniowie. Należy stwierdzić, że badania edukacyjne dowodzą że na wyniki nauczania w dużej mierze ma wpływ środowisko domu rodzinnego. Współpraca z rodzicami z tej perspektywy ma kluczowe znaczenie w podnoszeniu jakości nauczania. W zakresie działań podejmowanych w tym obszarze interwencji mieszczą się te związane z eliminacją negatywnych zachowań uczniów i tworzeniem przyjaznych warunków w nauczaniu.

W kolejnej części spotkania omówiono katalog decyzji administracyjnych w obszarze oświaty. Podsumowano jakie były przyczyny uchylecia wydawanych decyzji za rok 2011.

Na zakończenie moderator grupy omówił zasady na jakich odbywać się będzie przygotowania projektów usprawnień realizacji zadań oświatowych przez organy prowadzące (jst).

